

Inst för växtproduktionssekologi, ogräsreglering
Försöksserie: Avslagningsförsök - åkermolke
Försöksvärd: _____

Gröda: Vall I Jordbruksomr: _____

- A. Vall (kontroll), 2 skördar (skörd vid höstadium i första skörd, ensilage vid andra skörd)
B. Vall, 2 skördar (skördetidpunkterna anpassas så att hög kvalitet på grovfodret erhålls)
. (andra skörd ca 6 veckor efter första skörd)
C. Vall, 3 skördar (skördetidpunkterna anpassas så att hög kvalitet på grovfodret erhålls)
. (andra skörd ca 6 veckor efter första skörd och tredje skörd ca 6-8 veckor efter andra skörd)
D. Vall, 2 skördar (skördetidpunkterna anpassas efter åkermolkens utvecklingsstadium, dvs
. vällen skördas när åkermolken i genomsnitt har nått kompensationspunkten (5-7 bladsstadiet))

OGRÄSFRÖN OCH JORD FÅR INTE ÖVERFÖRAS MELLAN FÖRSÖKSPARCELLERNA

RUTSTORLEK: CA 60 KVM FÖRSÖKET FASTLAGT LÄS PM

Rutfördelning i fält

I II III IV
xCDBA CBAD BADC DBCAx

Karta över försöksfältet

Försöket ligger ca m i riktning från Norrpil o Plöjn.riktn. o
Koordinater för kartvisning: N: _____ km ; ö: _____ km.

Allmänna uppgifter/anvisningar:

BRUTTOYTA: X = M2
SKÖRDEYTA: X = M2
FÖRFRUKT GRÖDA SORT

JORDART:

ÖVRIGA UPPLYSNINGAR

Graderingar och bestämmningar enl PM:

RÅSKÖRDAR, KG/RUTA [Y?.KG] MÅN-DAG RUTVIS

PÅ VÅREN:

FÖREKOMST AV SKADOR OCH MÅN-DAG RUTVIS
DERAS OMFATTN I % [DA.SS]

GRAD AV BEST SLUTENHET I MÅN-DAG RUTVIS
% AV OPTIMALT BEST [CV.SS]

VID VARJE SKÖRD:

BOT UTV.ST (ENL SKALA) FÖR MÅN-DAG RUTVIS
VARJE SORT, ENDAST HELTALS-

SIFFRA [G?.GR FÖR GRÄS & G?.LE FÖR BALJV]

GRAD AV % KLÖVER, INSÅDDA MÅN-DAG RUTVIS
GRÄS & ÖVR ARTER [GR?.EPW

FÖR INS GRÄS & LE?.EPW FÖR BALJV]
GRADERING AV PROCENT MÅN-DAG RUTVIS

ÅKERMOLKE [SONAR?]

FÖREKOMST AV SKADOR OCH MÅN-DAG RUTVIS
DERAS OMFATTNING [DA?]

FÖREKOMST AV SJUKDOMAR MÅN-DAG RUTVIS
OCH SKADEDJUR [DIS?]

PÅ HÖSTEN:

GRADERING AV BESTÅNDETS MÅN-DAG RUTVIS
SLUTENHET I PROCENT [CV.SF]

GRADERING AV PROCENT MÅN-DAG RUTVIS
ÅKERMOLKE [SONAR.SF]

UPPGIFTERNA SPARAS OCH FÖRS IN PÅ
NÄSTA ÅRS FÄLTKORT [CV.SP]

OGRÄSRÄKNING ENL PM MÅN-DAG RUTVIS

Utföraransvarig: Namn och telefon: _____
Kontaktperson vid SLU: Håkan Fogelfors 018-671400, 070-3443980
Anneli Lundkvist 018-672712, 070-3443977

P.M.

Avslagningsförsök – åkermolke

1. **Frågeställning.** En stor utmaning inom ekologisk odling är reglering av fleråriga ogräs som åkermolke, åkertistel och i viss mån kvickrot. Många studier har gjorts kring åkertistel och kvickrot och man vet tämligen väl hur de påverkas av konkurrens och mekanisk reglering. När det gäller åkermolke har det gjorts förhållandevis få studier och här finns fortfarande mycket kvar att reda ut.

Det man dock vet är att: (a) en fysiologisk vila induceras i rotsystemet på sensommaren/hösten vilket gör det svårt att reglera åkermolke med jordbearbetning på hösten, (b) molken är känsligast för mekanisk störning vid 5-7 bladsstadiet (när den har passerat kompensationspunkten och har som lägst biomassa i rotsystemet), (c) åkermolke försvagas av konkurrens från en gröda i kombination med mekanisk reglering och god växtnäringstillgång.

I praktiken har vallskördar (hö) varit ett effektivt sätt att reglera åkermolke. Emellertid verkar det som att ensilageskördeteknik är mindre effektiv mot detta ogräs vilket förmodligen beror på att ensilage tas tidigare än den optimala tidpunkten för reglering av åkermolke. På gårdar med djurhållning tycks det som om man effektivast skulle kunna komma åt arten under vallanläggningsåret. Nyligen genomförda pilotstudier har visat att olika insåningsgrödor samt även olika avslagningstekniker av vallen under insåningsåret tycks kunna påverka förekomsten av åkermolke starkt.

I denna studie vill vi därför studera hur åkermolkens utveckling och tillväxt påverkas av olika skördestrategier för vall.

2. **Försöksplats.** Ett avslagningsförsök lades ut år 2006 i Sala, Västmanlands län, på ett fält som var kraftigt och jämnt infekterad av åkermolke.

3. **Varaktighet.** Treårigt (2006-2008)

4. **Gröda:** Se försöksplan nedan. Vallen (Mälareko, (timotej/svingel/klöver)) anlades i havre (Sang) år 2006. Utsädesmängd bestämdes utifrån tusenkornvikt men låg på ca 180 kg/ha (havre), och 25 kg/ha (vallblandning).

5. Försöksplan år 2007

- A. Vall (kontroll), två skördar (skörd vid höstadium i första skörd, ensilage vid andra skörd)
- B. Vall, två skördar (skördetidpunkterna anpassas så att *hög kvalitet* på grovfodret erhålls) (andra skörd ca 6 veckor efter första skörd)
- C. Vall, tre skördar (skördetidpunkterna anpassas så att *hög kvalitet* på grovfodret erhålls) (andra skörd ca 6 veckor efter första skörd, tredje skörd ca 6-8 veckor efter andra skörd)
- D. Vall, två skördar (skördetidpunkterna anpassas efter *återmolkens utvecklingsstadium*, dvs. vallen skördas när återmolken i genomsnitt har nått kompensationspunkten (5-7 bladsstadiet))

6. Fältplan. Varje försök består av fyra block om 4 randomiserade försöksled. Försöksrutornas storlek anpassades efter befintlig maskinpark.

7. Jordbearbetning och sådd. -

8. Gödsling. Ingen gödsling år 2007.

Försöket i Sala tillfördes Biovinas (ca 1 ton/ha) våren 2006.

9. Ogräsräkning. Linjeinventering utförs före den första vallskörden, se vidare separat PM.

10. Observationer och graderingar.

På våren:

Förekomst av skador och deras omfattning i procent (DA.SS) – **rutvis**

Gradering av beståndets slutenhet i procent av optimalt bestånd (CV.SS) – **rutvis**

Vid varje skörd:

Botaniskt utvecklingsstadium vid skörd (enligt skala) för varje sort, endast en heltalssiffra (G?.GR för gräs och G?.LE för baljväxter) – **rutvis**

Gradering av procenten klöver, insådda gräs och övriga arter. (GR?.EPW för gräs och LE?.EPW för baljväxter) – **rutvis**

Gradering av procent återmolke - **rutvis**

Förekomst av skador och deras omfattning (DA?) – **rutvis**

Förekomst av sjukdomar och skadedjur (DIS?) – **rutvis**

På hösten:

Gradering av beståndets slutenhet i procent (CV.SF) – **rutvis**.

Gradering av procent återmolke - **rutvis**

Uppgifterna sparas och förs in på nästa års fältkort (CV.SP).

11. Skörd. Storleken på skördad nettoruta får variera beroende på maskinpark men dock minst 20 m² ska skördas. Vid skördetillfället vägs vallskörden för respektive ruta. Ange skörderutornas storlek.

Första skörd (hög kvalitet) för gräs vid ax/vippgång (stadium 4 = *minst halva axet/vippan synlig på minst hälften av skotten*) och för klöver vid begynnande knoppstadium (stadium 3 = *huvudstjälkens knoppsamling synlig åtminstone på några plantor*).

Andra skörd (hög kvalitet): ca 6 veckor efter första skörd.

Tredje skörd (hög kvalitet): ca 6-8 veckor efter andra skörd.

Grönmassevikten för nettoparcellen i kg (Y?.KG) bestäms och noteras. Om vikten innehåller en tara eller måste räknas om måste det noga framgå.

12. Provtagning. Rutvis prov för ts-bestämning och botanisk analys. Ts-proven sparas för ev. kemisk analys. Torkning vid 60°C. Kemiskt analysprogram bestäms senare.

OBS! För fullständiga fältanteckningar under hela försökstiden.

Kontaktpersoner: Håkan Fogelfors: tel. 018 - 67 14 00, 070 - 344 39 80
Anneli Lundkvist: tel. 018 - 67 27 12, 070 - 344 39 77